

[Poul Møller.]

statsministeren skulle læse sin åbningstale af 1. oktober og lægge mærke til den argumentation, han dér fremførte til fordel for, at vi allerede i indeværende folketingsår skulle have gennemført en ny byggestøttelov. Den højtærede statsminister hævdede nemlig i åbningstalen, at den skulle gennemføres sammen med huslejeloven, et år inden byggestøtteloven udløb, således at byggeriets folk gennem et år kunne vide, hvad de havde at regne med, så der ikke kom noget stop i produktionen.

Er denne argumentation, som var god latin den 1. oktober, værdiløs i dag? Og hvis det ikke længer er nødvendigt at få en byggestøttelovgivning i god tid, hvad var det så, der gjorde, at man dengang anså det for at være nødvendigt? Hvorfor dog skjule, at regeringen endnu i slutningen af september, da åbningstalen blev skrevet, havde troet, at den kunne blive enig om en byggestøttelov, men at den efter at have siddet et helt år endnu ikke er blevet det, ikke er kommet til ende med forhandlingerne og ikke har kunnet det, fordi der i denne sag er indbyrdes vanskeligheder, som vi alle sammen forstår? Der er kræfter inden for regeringen, som ønsker en hurtigere afvikling af byggestøtten end andre kræfter i regeringen.

Den højtærede statsminister hævdede, at der jo lå projekter nok i boligministeriet; jeg tror endda, han nævnte til 35 000 lejligheder, og det er jo et højt tal. Men er de projekter egentlig noget værd? Er de noget værd, hvis vilkårene for byggeriet bliver afgørende ændret efter den nye byggestøttelovgivning? Er det således, at bygherrerne står ved disse projekter? Hvis den nye byggestøttelov f. eks. ændrer kravet til egenkapital, kræver en højere egenkapital, tror jeg, at en mængde af de projekter, som ligger i boligministeriet og bliver behandlet dér, vil falde bort.

De er indsendt i tillid til den lovgivning, der eksisterer, og som eksisterede, da man udarbejdede de pågældende projekter. Det kan derfor ikke være ligegyldigt for en bygherre, hvilken lov han skal udforme sine projekter efter. Tænk blot, hvad det vil betyde, f. eks. for de sociale boligselskaber, hvis vi skal over til tredjeprioritetsinstituttet. Hvis den høje regering ikke ved

det, kan den læse, hvad der skrives derom i de sociale boligselskabers egne blade — og de fleste af de projekter, der ligger i ministeriet, er faktisk fra de sociale boligselskaber. Når de ikke længere kan hente pengene hos staten, er det naturligvis klart, at der sker en afbrydelse; så må de lave projekterne om, så må de spare, og det er vel også formålet med den nye byggestøttelovgivning.

Dertil kommer endelig dette: bliver det overhovedet boligministeriet, der efter den fremtidige byggestøttelovgivning skal behandle disse projekter? Får vi tredjeprioritetsinstituttet, er det vel ikke meningen, at disse projekter skal have en dobbeltbehandling, så at både boligministeriet og det eventuelle tredjeprioritetsinstitut skal vurdere dem. Der er derfor i høj grad fare ved, at man her handler sendrægtigt, fare for, at vi på grund af denne sendrægtighed kan komme ud for en byggekrise, som ikke kan afhjælpes ved nok så meget papir, nok så mange projekter og detailtegninger i boligministeriet, hvis alt dette skal brændes eller i papirkurven, fordi loven laves om.

Den højtærede statsminister syntes ikke, at arbejdsoverenskomsternes afslutning havde givet ham anledning til at ændre sit standpunkt til den nuværende form for arbejdsforhandlinger, og han var ikke enig med mig i, at det, vi oplevede, måtte gøre os mere og mere tilbøjelige til at indse, at det ikke går på den gamle manér, at forligsinstitutionen ikke kan magte det.

Da vi i vinter behandlede forligsmandsloven, udtalte den højtærede arbejdsminister hr. Bundvad — det står sp. 1623 —:

„Jeg tror, at hvis man overlod det til en politisk myndighed at gribe ind i forligsforhandlingerne og give forligsinstitutionen politiske direktiver — og det er det, der er tale om — ville man slå mere i stykker, end man er klar over, og derved ville man gøre forligsinstitutionen til et politisk instrument.“

Men hvad var det, der skete i marts måned? Var det da ikke det, at forhandlingerne blev henvist til statsministeriet, at de afsluttende forhandlinger i byerhvervene blev henvist til statsministerens kontor? Jeg hævder ikke, at den højtærede statsminister klarede det, han stod over for, skidt; jeg hævder bare, at det var dér,